

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

11 जुलै 2024

राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय बातम्या

हिंदी प्रादेशिक (RAIN)	महासागराचे विश्लेषण	<p>बातमीत का आहे?</p> <ul style="list-style-type: none"> इंडियन नॅशनल सेंटर फॉर ओशन इन्फॉर्मेशन सर्व्हिसेसने (आयएनसीओआयएस) हिंद महासागराच्या आरोग्याविषयी माहितीचे संकलन वाढविण्यासाठी नुकतीच आपली प्रादेशिक विश्लेषण (रेन) प्रणाली अद्ययावत केली आहे. <p>RAIN बदल:</p> <ul style="list-style-type: none"> विकसित करणारी संस्था: इंडियन नॅशनल सेंटर फॉर ओशन इन्फॉर्मेशन सर्व्हिसेस (आयएनसीओआयएस). मागील आवृत्ती: केवळ क्षारता आणि समुद्राच्या पृष्ठभागाचे तापमान वापरले. अद्ययावत आवृत्ती: आता समुद्राच्या पृष्ठभागाची उंची आणि समुद्राच्या पृष्ठभागाची उंची विसंगती (एसएसएचए) समाविष्ट आहे. निरीक्षण श्रेणी: गरजेनुसार पृष्ठभाग ते खोली 3 मीटर ते 2000 मीटर. सुधारणा: अतिरिक्त माहितीच्या समावेशामुळे वाढीव महासागर प्रवाह विश्लेषण.
क्यूबसॅट इंटरफेरोमेट्री (CURIE)	रेडिओ प्रयोग	<p>बातमीत का आहे?</p> <ul style="list-style-type: none"> नासा क्यूबसॅट रेडिओ इंटरफेरोमेट्री एक्सपेरिमेंट (क्युरी) मोहीम सुरू करण्याच्या तयारीत आहे, ज्याचा उद्देश सौर रेडिओ लहरींचा शोध घेणे आणि समजून घेणे आहे. <p>CURIE बदल:</p> <ul style="list-style-type: none"> उद्दिष्ट: सूर्यापासून रेडिओ लहरींच्या उत्पत्तीचा शोध घ्या. तंत्र: अंतराळात प्रथम कमी-फ्रिक्वेंसी रेडिओ इंटरफेरोमेट्री वापरते. कार्य: रेडिओ तरंगांच्या आगमनाच्या वेळेत त्यांच्या सौर उत्पत्तीचा शोध लावण्यासाठी मिनिटातील फरक ओळखतो. वारंवारता श्रेणी: 0.1 ते 19 मेगाहर्ट्झ श्रेणीतील रेडिओ लहरी मोजतात, ज्या पृथ्वीच्या वरच्या वातावरणाद्वारे अवरोधित आहेत. महत्त्व:<ul style="list-style-type: none"> सौर घटनेची आगाऊ समज. भविष्यातील अंतराळ-आधारित रेडिओ खगोलशास्त्राचा मार्ग प्रशस्त करते. प्रायोजकत्व: नासाच्या हेलिओफिजिक्स फ्लाइट अपॉर्च्युनिटीज फॉर रिसर्च अँड टेक्नॉलॉजी (एच-फोर्ट) प्रोग्रामद्वारे प्रायोजित.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

<p>वीरांगना दुर्गावती व्याघ्र प्रकल्प</p>	<p>बातमीत का आहे?</p> <ul style="list-style-type: none"> ● मध्य प्रदेश सरकारने नव्याने स्थापन झालेल्या वीरांगना दुर्गावती व्याघ्र प्रकल्पातील संशयित वाघांची शिकार आणि गैरव्यवहाराची चौकशी सुरू केली आहे. <p>वीरांगना दुर्गावती व्याघ्र प्रकल्पाबद्दल:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● स्थान: सागर, दमोह आणि नरसिंहपूर जिल्हे, मध्य प्रदेश. ● नौरादेही वन्यजीव अभयारण्य आणि दुर्गावती वन्यजीव अभयारण्य. ● व्याघ्र प्रकल्प: मध्य प्रदेशातील सातवा प्रकल्प, गोंडी लोकांची राणी दुर्गावती यांच्या नावावरून. ● नद्या: नर्मदा व यमुना नदी खोऱ्याचा काही भाग. ● किल्ला: राखीव क्षेत्रात असलेला सिंगोरगड किल्ला. ● वनस्पती: कोरडा पानझडी प्रकार. ● वनस्पती: सागवान, साजा, धवरा, बेर, आवळा इ. ● प्राणिजात:<ul style="list-style-type: none"> ○ मोठे सस्तन प्राणी: वाघ, बिबट्या, लांडगा, गिधाड, भारतीय कोल्हा, पट्टेदार लांडगा, नीलगाय, चिंकारा, चितळ, सांभर, काळवीट, बार्किंग हरीण, रीसस मकाक. ○ पक्षी: पांढरे आणि भारतीय गिधाडे (गंभीरसंकटग्रस्त) ● विकास: वाघांच्या नैसर्गिक हालचालीसाठी पन्ना व्याघ्र प्रकल्प (पीटीआर) आणि दुर्गावती यांना जोडणारा ग्रीन कॉरिडॉर
<p>वित्तीय समावेशन निर्देशांक (FI- इंडेक्स)</p>	<p>बातमीत का आहे?</p> <ul style="list-style-type: none"> ● देशभरातील वित्तीय समावेशनाचे प्रमाण पकडणारा रिझर्व्ह बँकेचा एफआय-निर्देशांक मार्च 2024 मध्ये 64.2 वर पोहोचला, जो सर्व निकषांमध्ये वाढ दर्शवितो. <p>FI- इंडेक्स:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● FI- इंडेक्सची किंमत:<ul style="list-style-type: none"> ○ मार्च 2024 मध्ये 64.2 वर पोहोचला. ○ मार्च 2023 मध्ये 60.1 वरून वाढले. ● वाढीचे घटक:<ul style="list-style-type: none"> ○ सर्व उप-निर्देशांकांमध्ये वाढ दिसून आली. ○ सुधारणा प्रामुख्याने वापराच्या परिमाणामुळे होते, जे आर्थिक समावेशन सखोलतेचे संकेत देते.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

	<ul style="list-style-type: none"> ● पॅरामीटर्स:<ul style="list-style-type: none"> ○ तीन विस्तृत पॅरामीटर्सचा समावेश आहे:<ul style="list-style-type: none"> ■ प्रवेश (35%) ■ उपयोग (45%) ■ गुणवत्ता (20%) ○ प्रत्येक पॅरामीटरमध्ये एकाधिक सूचकांवर आधारित विविध परिमाणे असतात. ● संकल्पना:<ul style="list-style-type: none"> ○ ऑगस्ट 2021 मध्ये सादर केले. ○ बँकिंग, गुंतवणूक, विमा, टपाल आणि पेन्शन क्षेत्रांचा समावेश असलेला सर्वसमावेशक निर्देशांक म्हणून डिझाइन करण्यात आला आहे ● वैशिष्ट्ये:<ul style="list-style-type: none"> ○ सुलभता, उपलब्धता आणि सेवांच्या वापरास प्रतिसाद. ○ गुणवत्तेचे मापदंड आर्थिक साक्षरता, ग्राहक संरक्षण आणि सेवा असमानता आणि कमतरता विशिष्टपणे पकडतात
<p>पंतप्रधानांची विज्ञान, तंत्रज्ञान आणि नवोपक्रम सल्लागार परिषद (PM-STIAC)</p>	<p>बातमीत का आहे?</p> <ul style="list-style-type: none"> ● पंतप्रधानांच्या विज्ञान, तंत्रज्ञान आणि नाविन्यपूर्ण सल्लागार परिषदेच्या (पीएम-एसटीआयएसी) बैठकीत भारतातील कार्बन कॅप्चर वापर आणि साठवणूक (सीसीयूएस) आणि कार्बन क्रेडिटवर चर्चा झाली <p>PM-STIAC बदल:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● परिषदेची भूमिका:<ul style="list-style-type: none"> ○ पीएम-एसटीआयएसी ही भारत सरकारच्या प्रधान वैज्ञानिक सल्लागार (ओ/ओपी पीएसए) कार्यालयास समर्थन देणारी एक व्यापक परिषद आहे. ○ विशिष्ट विज्ञान आणि तंत्रज्ञान डोमेनचे मूल्यांकन, आव्हाने समजून घेणे आणि हस्तक्षेप तयार करणे सुलभ करते. ○ भविष्यकालीन आराखडा तयार करतो आणि त्यानुसार पंतप्रधानांना सल्ला देतो. ○ संबंधित विज्ञान आणि तंत्रज्ञान विभाग, एजन्सी आणि इतर सरकारी मंत्रालयांद्वारे हस्तक्षेपांच्या अंमलबजावणीवर देखरेख ठेवते.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

- पीएम-एसटीआयएसी अंतर्गत '9 राष्ट्रीय मिशन':
  - नैसर्गिक भाषेचे भाषांतर
  - क्वांटम फ्रंटियर
  - आर्टिफिशियल इंटेलिजन्स
  - राष्ट्रीय जैवविविधता प्राधिकरण
  - इलेक्ट्रिक वाहने
  - मानवी आरोग्यासाठी जैवविज्ञान
  - कचऱ्यापासून संपत्तीपर्यंत
  - खोल समुद्राचा शोध
  - AGNi
- PSA कार्यालयाचा उपक्रम:
  - सिटी रिसर्च क्लस्टर
  - आय-स्टेम (भारतीय विज्ञान, तंत्रज्ञान आणि अभियांत्रिकी सुविधा नकाशा)
  - ब्रह्मपुत्रा नदी प्रणाली
  - ऊर्जा सुरक्षा
  - भारतातील संशोधन आणि विकास
  - जल जीवन मिशन
  - अंतराळ सुधारणा

Copyright © by Adda247

All rights are reserved. No part of this document may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior permission of Adda247.